

СЕКЦІЯ 3

Міжнародна співпраця та інтеграція у сфері управління розвитку суспільних систем та територій

УДК 65.014.1

РЕВІТАЛІЗАЦІЯ ЯК МЕТОД ПРЕВЕНТИВНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВАХ НГК У ЗВ'ЯЗКУ З ПРИЄДНАННЯМ УКРАЇНИ ДО ЕНЕРГЕТИЧНОГО СПІВТОВАРИСТВА

Берлоус М. В.

асистент кафедри менеджменту і адміністрування

Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу

Перелома С. В.

Перший заступник голови правління НАК «Нафтогаз України»

Буланцов В. С.

в.о. начальника Департаменту розвідки та видобутку газу

Вивчення потоків інформації надає загальну уяву про функціонування об'єктів управління і є першим кроком в аналізі діяльності підприємства. У діяльності підприємства нафтогазового комплексу, яке використовує інформаційні системи, повинні бути забезпечені як більш раціональна організація інформаційних потоків, так і суттєве підвищення їхньої інтенсивності, тобто прискорення передачі й обробки інформації, що надходить від її джерела до споживача [1].

Надійність функціонування газотранспортної мережі Л. Т. Гораль визначає в трьох аспектах: технічному, технологічному та системному [2]. Системна надійність полягає у гнучкості, адаптаційній здатності, маневреності потоків газу та визначається через взаємозв'язок техніки, технології і функцій управління газотранспортною системою з позицій системного підходу. ГТС України складається з газопроводів різного призначення та продуктивності, 73 компресорних станцій, понад 1600 газорозподільних станцій, 13 підземних сховищ газу та об'єктів інфраструктури, які забезпечують функціонування системи. Взаємозв'язок цих підрозділів має досить специфічний характер, а останні зміни у структурі [3; 4], викликані приєднанням України до Договору про заснування Енергетичного співтовариства, вимагають від підприємств НГК превентивного підходу до управління.

Правовою основою функціонування внутрішнього енергетичного ринку ЄС є Третій енергетичний пакет [5]. Третій енергетичний пакет ЄС забезпечує чітке відокремлення функцій з постачання та виробництва від функцій з управління мережею, що має на меті ліквідацію монополій та підвищення конкуренції на енергетичному ринку. Він зміцнює та гармонізує повноваження і незалежність національних регуляторів, посилює захист споживачів в цілому

та гарантує захист особливо незахищених категорій споживачів, а також регулює доступ третіх сторін до газових сховищ та об'єктів LNG (Liquefied Natural Gas, зріджений природний газ) інфраструктури. Окреслені правові акти посилюють регіональну солідарність через закріплення обов'язку держав-членів співпрацювати у випадку серйозних перебоїв у постачанні енергоносіїв, шляхом координації національних надзвичайних заходів та розвитку з'єднань енергомереж.

Удосконалення методів управління є одним з основних завдань від вирішення яких залежить ступінь прогресу підприємств ГТС України. Щоб йти в ногу з часом, кожне підприємство повинне удосконалюватися із врахуванням набутого досвіду. Для покращення роботи підприємств створювалися різні методи, такі як реорганізація (зміна форми власності), реструктуризація (зміна організаційної структури підприємства), реінжиніринг (перепроєктування робочих процесів), рефреймінг (зміна діяльності підприємства), санація (фінансове оздоровлення).

Кожен із цих методів є ефективним в конкретній ситуації. Проте є низка підприємств, котрі потребують змін і оживлення, оскільки вищеперераховані методи не є ефективними повною мірою. Йдеться про підприємства НГК, котрі в своїй більшості є монополістами, тому зміни структури, виду діяльності чи форми власності виключені в принципі або регламентуються законодавчими органами.

В даному аспекті набуває актуальності ревіталізація. Ревіталізація може трактуватися як «повернення до життя» підприємства шляхом оновлення «живої» складової організації – персоналу. Основним напрямком ревіталізації є оновлення відновлюваного об'єкта шляхом зміни працюючих людей, шляхом повторного навчання, заміни керівної ланки на фахівців з управлінською освітою тощо. Основним завданням ревіталізації підприємства є зростання функціональних можливостей за рахунок підвищення швидкості і продуктивності праці, зменшення часу на різні управлінські ітерації.

Ревіталізація являє собою програму, засновану на підвищенні ділової активності, посиленні захисних функцій, застосуванні нових технологій, нових методів управління через оновлення персоналу. Ревіталізація як ключовий елемент перетворення дозволяє старіючій системі через регенерацію окремих елементів швидко відтворюватися, щоб адаптуватися до мінливого ринкового середовища [6].

Ефективність ревіталізації значною мірою залежить від її принципів – основних правил, відповідно до яких здійснюються зміни на підприємстві. До них відносять: системність; послідовність; цілеспрямованість; корпоративність; оперативність; гнучкість; концептуальність; прозорість; інноваційність і керованість. Її цілями звичайно є відродження і підтримання активності

промислового підприємства, а причинами застосування – антикризове та превентивне управління [7].

Список використаних джерел:

1 Ілляшенко К. В. Аналіз інформаційних потоків підприємства і їхнє відображення у звітності / К. В. Ілляшенко // Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси. – 2012. – Вип. 9(1). – С. 463-468. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9\(1\)_67](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecnof_2012_9(1)_67).

2 Теорія і практика реструктуризації газотранспортної системи: монографія / Л. Т. Гораль – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. – 326 с

3 План реструктуризації НАК «Нафтогаз України» з метою відокремлення діяльності з транспортування природного газу відповідно до вимог Закону України «Про ринок природного газу» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.naftogaz.com/files/Information/NAK_Restructuring_Plan_ua.pdf.

4 План-графік реформування НАК Нафтогаз [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://mpe.kmu.gov.ua/minugol/doccatalog/document?id=244978116>.

5 Берлоус М.В., Боднарчук Х.Ю. Енергопакети ЄС і участь України в Енергетичному співтоваристві. Міжнародна науково-практична інтернет-конференція «Стратегії інноваційного розвитку економіки України». Режим доступу: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/2466/>

6 Берлоус М.В. Ревіталізація підприємств НГК України в умовах Третього енергетичного пакету. – «Сталий розвиток економіки». – 2017. – №2. – С. 144-149.

7 Шеншинов Ю. В. Ревитализация промышленных предприятий как инновационное направление развития современной экономики // Вестник Алтайской академии экономики и права.– 2010. – № 4(17). – С. 26-28.

УДК 65:338.242

ЗАСТОСУВАННЯ СИТУАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ЯК СУЧАСНОЇ ПАРАДИГМИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Л. С. Вербовська, В. М. Шпакович

*Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
e-mail: v.shpakovych@gmail.com*

Організаційно-технічна перебудова національного господарства, що відбувається в даний час, поставила вітчизняні підприємства в складне становище. Структурні зрушення в економіці, нестабільність зовнішнього середовища, розрив сталих виробничих зв'язків, зміна форм власності і